

Huvudman

GÄLLIVARE KOMMUN
post@gallivare.se

Beslut

Datum 2024-12-06
Dnr SI 2024:1747
Sida 1 (9)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Mariaskolan F-6 i Gällivare kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 23 april 2024.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gällivare kommun att senast **tisdag den 25 februari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande plan mot kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Gällivare kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Gällivare kommun ska vidta följande åtgärder

Plan mot kränkande behandling

- Se till att upprätta en plan mot kränkande som bygger på en aktuell kartläggning och analys och som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever läsåret 2024/25. Planen ska innehålla en redogörelse över vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under läsåret och en redogörelse över hur planerade åtgärder från tidigare läsår har genomförts. Planen ska ges in till Skolinspektionen tillsammans med en redogörelse över hur revideringen genomförts (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen, 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med plan mot kränkande behandling).

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Gällivare kommun avseende brister rörande särskilt stöd. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, åtgärder mot kränkande behandling (anmälningsskyldigheten) samt extra studietid.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:1747) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Mariaskolan F-6 i Gällivare kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar, särskilt stöd, extra studietid, skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, plan mot kränkande behandling, åtgärder mot kränkande behandling, trygghet och studiero samt bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen har den 23 april 2024 beslutat att förelägga Gällivare kommun att senast den 4 september 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Gällivare kommun en anmärkning rörande skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, plan mot kränkande behandling och åtgärder mot kränkande behandling samt extra studietid.

Gällivare kommun har den 5 september 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Skolinspektionen har, mot bakgrund av att redovisningen bedömdes otillräcklig, begärt in kompletterande redovisning. Gällivare kommun har den 25 september respektive den 13 november 2024 inkommit med kompletterande redovisning och efterfrågat underlag.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Gällivare kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av

skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror i den elevförteckning (aktbilaga 8) som myndigheten har sammanställt. Elevföreteckningen har kommunicerats med huvudmannen.

Föreläggande

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Gällivare kommun tilldelades i beslut den 23 april 2024 en anmärkning då planen mot kränkande behandling för läsåret 2023/24 var en närmast identisk kopia av tidigare läsårs plan. Planen saknade specifika redogörelse för vad som skett under föregående läsår och vad som planerades ske under läsåret 2023/24. Skolinspektionen bedömde dock att det under vårterminen 2024 genomförts åtgärder i syfte att förebygga och förhindra kränkande behandling utifrån vad som framkommit i bland annat enkäter och trygghetsvandringar varför bristen bedömdes som mindre allvarlig.

Gällivare kommun har i sin redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av anmärkningen inkommit med en plan mot diskriminering och kränkande behandling för läsåret 2024/25. Planen är beslutad av rektorn den 30 augusti 2024 (ny rektor vid skolenheten höstterminen 2024). I korrespondens med rektorn den 27 november 2024 uppger rektorn att planen reviderats av tidigare rektorer och utgör innevarande läsårs plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen är en kopia av föregående läsårs plan (som alltså utgjorde en närmast identisk kopia av plan för kränkande behandling daterad 1 april 2022).

Det anges inledningsvis i planen för kränkande behandling med beslutsdatum 30 augusti 2024 att planen gäller för läsåret 23/24 och att den ska utvärderas senast 31 augusti 2024. Under främjande och förebyggande insatser anges en åtgärd som ska aktualiseras höstterminen 2023.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande

behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Gällivare kommun brister i det förebyggande arbetet med att motverka kränkande behandling då plan mot kränkande behandling i praktiken varken reviderats eller uppdaterats för läsåret 2024/25 vilket utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Gällivare kommuns verksamhet vid Mariaskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skyldigheten att varje år revidera och uppdatera plan mot kränkande behandling trots tidigare anmärkning och påtalad brist. Det finns därför skäl att nu förelägga Gällivare kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Avstående från ingripande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i sin redovisning att ingen anmälan om utredningsbehov av särskilt stöd inkommit till rektorn eller tillförordnad rektor för skolenheten under perioden 26 april till 29 augusti 2024.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att utredningar om särskilt stöd startats för var och en av eleverna 17-20, 22-27, 29, 31, 33-34 och 36. Huvudmannen har därtill redovisat när beslut om att starta utredningar har fattats, vilka utredningar som hunnit avslutats samt vad respektive avslutad utredning resulterat i (beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram). Avseende eleverna 31, 33, 34 och 36 uppger huvudmannen att rektorn fattat beslut om att starta utredningar om särskilt stöd för dessa fyra elever den 8 maj 2024. Huvudmannen uppger även att utredningar startats och därefter överlämnats till mottagande skolenhet. Vid myndighetens tillsynsbesök vid mottagande skolenhet

stälde utredare från Skolinspektionen frågor kring vilken överlämning som skett kring påbörjad eller avslutad utredning om behov av särskilt stöd för dessa fyra elever. I intervju med representanter för elevhälsan (mottagande skolenhet) den 1 oktober 2024 framkom att det saknades kännedom om att en sådan överlämning skett. Efter begäran om komplettering har huvudmannen inkommit med förklaringen att överlämningen avseende elever i årskurs 6 (som skulle tas emot i årskurs 7 vid annan skolenhet hösten 2024) skedde tidigare under vårterminen, det vill säga innan Skolinspektionens besök på Mariaskolan. Nuvarande rektor vid Mariaskolan uppger att det skett ett misstag genom att inte kommunicera att eleverna 31, 33, 34 och 36 var i behov av en utredning om särskilt stöd. Rektorn uppger att det kan bero på att elevernas lärare slutat och ledningen för Mariaskolan bytts ut vid vårterminens slut. Rektorn uppger att mottagande skolenhet nu fått information om utredningsbehov (uppgiftsdatum 12 november 2024).

Huvudmannen har inkommit med utredningar och beslut om åtgärdsprogram samt beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram för de elever där utredningar om behov av särskilt stöd startats och avslutats innan den 25 september 2024. Huvudmannen har även inkommit med den utredning som ligger till grund för beslut om särskilt stöd och pågående åtgärdsprogram för elev 1 samt beslut om anpassad studiegång.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 12 j § skollagen framgår bland annat att när en elev byter skolenhet inom grundskolan ska den skolenhet som eleven lämnar

överlämna sådana uppgifter till den mottagande skolenheten som behövs för att underlätta övergången för eleven.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att utredningar om särskilt stöd har startats för de flesta elever i enlighet med föreläggande därom men uppgifterna om att initierade utredningar om särskilt stöd för eleverna 31, 33, 34 och 36 överlämnats till mottagande skolenhet överensstämmer inte med faktiska förhållanden. Att en överlämning inte kommit tillstånd trots föreläggande därom utgör en brist.

I övriga delar bedömer Skolinspektionen, utifrån ovan redovisade omständigheter, att Gällivare vidtagit sådana åtgärder att påtalade brister inom området särskilt stöd har avhjälpats.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Gällivare kommuns verksamhet vid Mariaskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd då överlämning av uppgifter i påbörjad eller avslutad utredning om särskilt stöd inte skett till mottagande skolenhet trots föreläggande därom.

Skolinspektionen bedömer dock att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. Denna bedömnings görs mot bakgrund av att eleverna höstterminen 2024 påbörjat årskurs 7 vid en annan skolenhet.

Områden utan konstaterade brister

Skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med regler rörande omhändertagande av mobiltelefoner som är beslutade av rektorn den 12 augusti 2024. Det framgår att reglerna gäller samtliga mobila och digitala enheter.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektroniskkommunikationsutrustning som beslutas av rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än föreläggandet följts och påtalad brist har avhjälpats. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med dokumentation (scheman) varav framgår att elever i årskurs 4-6 nu erbjuds extra studietid i en omfattning om två timmar per vecka.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5 a § skollagen framgår bland annat att elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det vidtagits åtgärder med anledning anmärkningen och att eleverna nu erbjuds extra studietid i tillräcklig omfattning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärder mot kränkande behandling(anmälningsskyldigheten) studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen uppger i sin kompletterande redovisning att information om anmälningsskyldighet och hur personal ska gå till väga har gått igenom med personalen vid en arbetsplatsträff den 20 augusti 2024. Huvudmannen uppger även att det kommer aktualiseras ytterligare utbildningsinsatser under höstterminen 2024.

Rättslig reglering

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt anmäla detta till skolans rektor. Rektorn är i sin tur skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det vidtagits åtgärder med anledning anmärkningen och Skolinspektionen bedömer att påtalad brist har avhjälpats. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschef Eva-Lena Ölund-Brändström.

Utredaren Ylva Ohlsson har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Mirja Wallström medverkat.

